

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2010/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bhar.I.157/2023/8. számú ítéletével szemben benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A dr. Schalkház Éva Edit ügyvéd által képviselt indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján 2023. augusztus 22-én alkotmányjogi panasszal élt a Kúria Bhar.I.157/2023/8. számú, 2023. június 23-án átvett harmadfokú ítélete ellen. Kérte, hogy az Alkotmánybíróság a bírói döntés alaptörvény-ellenességét állapítsa meg, tekintettel arra, hogy az sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, az Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezési szabályra figyelemmel, javasolta az ítélet megsemmisítését az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján. Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság főtitkárának felhívására 2023. november 11-én kiegészített alkotmányjogi panaszt a tartalma szerint bírálta el.
- [3] 1.1. A beadvány tartalma szerint, továbbá az első-, másodfokú döntés és a Kúria harmadfokú ítélete, valamint a panasz mellékletei alapján azt lehet megállapítani, hogy a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 42.Kb.56/2020/4. számú büntetővégzésével a vádlottal szemben információs adat megsértésének büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 423. § (2) bekezdés *b*) pontja] miatt indult büntetőeljárást megszüntette, és a vádlottat megrovásban részesítette. A végzés ellen a vádlott és védője terjesztett elő tárgyalás tartása iránti kérelmet. A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa tárgyalás alapján, a büntetővégzés hatályon kívül helyezését követően a 42.Kb.66/2020/47. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 375. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás bűntettében. Ezért őt pénzbüntetésre és 1 évre egyvel alacsonyabb rendfokozatba visszavetésre ítélte. Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész a vádlott javára, téves minősítés miatt és enyhítés érdekében, megrovás alkalmazása végett

jelentett be fellebbezést. A vádlott és védője felmentésért fellebbeztek. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a 6.Kbf.29/2022/16. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a vádlottat az ellene a Btk. 423. § (2) bekezdésének *b)* pontja szerint minősülő információs adat megsértésének büntette miatt emelt vád alól felmentette. A másodfokú bíróság ítélete ellen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.298/2022/10. szám alatt a vádlott terhére, megalapozatlanság miatt, a vádlott bűnöségének megállapítása és megrovás alkalmazása végett jelentett be fellebbezést. A Kúria – az információs adat megsértésének büntette miatt a terhelt ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség által benyújtott másodfellebbezést elbírálva – a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság 6.Kbf.29/2022/16. számú ítéletét megváltoztatta, a hivatásos szolgálati viszonyban álló vádlottat bűnösnek mondta ki információs adat megsértésének büntetében [Btk. 423. § (2) bekezdés *b)* pont 1. fordulat]; ezért a vádlottat megrovásban részesítette.

[4] A Kúria ítélete tartalma szerint egyrészt az elsőfokú bíróság a vádon túlterjeszkedett. A vádirat ugyan tartalmazza azt, hogy a vádlott az illetményére vonatkozó adatokat jogosulatlanul megváltoztatta, amely alapján – ebből következően szintén jogalap nélkül – magasabb illetményt számfejtettek a részére. Nem tartalmazza azonban, hogy ezt azzal a céllal tette, hogy a magasabb illetményt megszerezze, és ezzel jogtalan haszonra tegyen szert, illetve kárt okozzon. Ilyen tudati tartalomra utaló tények a vádban nem szerepelnek. Az iratokból megállapíthatóan az ügyész ezzel nem is kívánta kiegészíteni a vádat, és nem is minősítette a cselekményt információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntettének sem. Másodsor, a másodfokú bíróság helytelen ténybeli következtetés mellett, a bizonyítékok egyoldalú mérlegelésével mellőzte az elsőfokú ítélet tényállásának lényegi részét, és helyettesítette azt a vádlott eltérő tudattartalmára utaló történeti tényállási elemekkel. Végül, a vádlott az informatikai rendszer jogosított felhasználója volt, abba saját nevében lépett be, azonban a rendszerben történt adatrögzítés során a rögzítendő adatok tartalmára vonatkozó parancsnoki utasítást megszegve (annak kereteit átlépve) szándékosan olyan adatot is rögzített, amelyre nem volt jogosult. Ezáltal sérült az informatikai rendszer hitelességéhez fűződő érdek, amely a bűncselekmény egyik jogi tárgya, és megvalósította az információs adat megsértésének büntetettét.

[5] 1. 2. A kiegészített indítvány idézi az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését (tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jog), és az Alaptörvény 28. cikkét (a bíróságok kötelezettsége a jogszabályoknak az Alaptörvénnyel összhangban értelmezésére). Idézi a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 6. § (1)–(2) bekezdését, az 561. § (3) bekezdésének a *c)* és *d)* pontját, továbbra is hivatkozik a 3080/2018. (III. 5.) AB határozatra, a bíróságok indokolási kötelezettségével kapcsolatban. Idézi és értelmezi a Btk. 423. § (2) bekezdés *b)* pontja első fordulatát, különösen az információs rendszerben lévő adatnak a jogosultság kereteit megsértve megváltoztatás elkövetési magatartást illetően.

- [6] A panasz nem tartalmazza szövegszerűen az Abtv. 29. §-a szerinti feltételeket (a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés megjelölését). Az Abtv. 29. § szerinti, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést az indítvány, a tartalma alapján, a következők szerint jelöli meg.
- [7] „A vád, amelyről a bíróságnak döntenie kellett a jogosultság kereteinek túllépése körében a 45/2017. (IV. 07.) OP Szakutasítás 3. melléklet 4/c pontját és a 30500/2884-12/2017 számú Munkaköri leírás IV. 3. pont 3/3. alpont jogosultságai felsorolás e) pontját hivatkozta, így a bíróságnak annak érdekében, hogy a Be. 6. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a vádról döntsön, ezen szakutasítás és munkaköri leírás rendelkezéseit kellett ismertetnie, értelmeznie és értékelnie a Btk. 423. § rendelkezéseivel összevetve és ezen értékelő tevékenységéről számot adni az ítéletének indokolásában, és ezen értékelő tevékenység során a vádhatóság álláspontját és a vádlott, valamint védője észrevételeiben, érdemi védekezésében kifejtett álláspontját értékelnie. A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét eredményezte álláspontunk szerint, hogy az ítélet nem ismertette a szakutasítás és a munkaköri leírás pontos tartalmát, a védői érveket nem vette figyelembe és azok értékeléséről nem adott számot, amely arra vezetett, hogy a vádban szereplő iratellenes megállapítást az ítélet átvette, tévesen megállapítva, hogy saját magára, és a hozzátartozóira vonatkozó adatok módosítására ne lett volna jogosult a terhelt. Azáltal, hogy az eljáró bíróság elmulasztotta számba venni a szakutasítás és a munkaköri leírás rendelkezéseit, és azokról az ügyészség, a vádlott és a védő észrevételeinek ismertetésével állást foglalni, számot adva ezen értékelési folyamatról az ítélet indokolásában, álláspontunk sérült a terhelt tisztességes eljáráshoz való joga.”
- [8] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerint tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [9] 3. Az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett (Abtv. 30. §). A jogi képviselő csatolta meghatalmazását [Abtv. 52. § (6) bekezdés]. A kiegészített indítvány megfelel a határozott kérelem feltételeinek [Abtv. 52. § (1b) bekezdés], tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont, Abtv. 27. § (1) bekezdés]; az eljárás megindításának indokait [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]; az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont]; az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]; indokolást arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]; kifejezett

kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont]. Az ítélet támadható alkotmányjogi panasszal (a bírói döntés az ügy érdemében született), az indítványozó kimerítette a jogorvoslati lehetőségeit (Abtv. 27. §), az indítványozó vádlott volt, ezért érintettnek minősül (Abtv. 27. §), az indítvány Alaptörvényben biztosított jogra hivatkozik [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése]. Ugyanakkor a panasz az Alaptörvény 28. cikke sérelmére is hivatkozik; erre a szabályra alkotmányjogi panasz nem alapítható; ezért e rendelkezés állított sérelmét illetően nem kellett vizsgálni.

- [10] 3.1. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § (1) bekezdéséből következően nem tekinthető általános felülbírálati fórumnak, és valójában e hatásköre is – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának védelmének keresztül – az Alaptörvény védelmét biztosítja [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés]. A rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések ezért önmagukban nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére (lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]).
- [11] 3.2. Az indítvány, a tartalma alapján, szakjogi jogértelmezési kérdéseket vet fel, továbbá egyes bizonyítékok (ezek között a szakutasítás és az indítványozó munkaköri leírása) értékelését vitatja, a bíróságok indokolási kötelezettségével összefüggésben.
- [12] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni, ugyanakkor azonban az indokolási kötelezettségből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, és különösen nem következik az indítványozók szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása (lásd például: 3459/2022. (X. 28.) AB végzés, Indokolás [19]).
- [13] Az indítványra okot adó ügyben az indítványozó az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezéssel élt. Mindhárom, az ügyben eljáró bíróság ítélezése látókörébe vonta a vádlott munkaköri leírása 3/3. részének e) pontját, a 45/2017. (IV. 7.) OP Szakutasítás 3. mellékletének 4/c. pontját (különösen: Törvényszék ítélete indokolása 7. oldal, Ítéletábra indokolása [27] bekezdése, Kúria ítélete indokolása [59] és [65] bekezdése, [70]–[74] bekezdései). Az eljáró bíróságok a Btk. egyes törvényi tényállásai értelmezéséről szóló, jogalkalmazást érintő kérdéseket döntöttek el, az indítványozó megállapított cselekménye, a történeti tényállás tükrében.
- [14] Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján a fentiekre figyelemmel nem állapítható meg, hogy a Kúria döntésével kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jognak a panaszban állított sérelmét illetően fennállnának.
- [15] A bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok feladata.

A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára az Alkotmánybíróság nem rendelkezik felhatalmazással {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24]; 3013/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.

[16] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság a Kúria ítélete elleni panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával visszautasította.

Budapest, 2024. március 26.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró